

الله
يَا رَبِّ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکز
دانشکده مدیریت- گروه مدیریت بازارگانی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: مالی

عنوان

پیش بینی ریسک نامطلوب با استفاده از مدل VaR با رویکرد چگالی
حداکثر سازی آنتروپی در بورس اوراق بهادار تهران

استاد راهنمای:
دکتر میر فیض فلاح شمس

استاد مشاور:
دکتر فریده حق شناس

پژوهشگر:
سمیه رادرسر

تابستان 1391

تعدیم به:

ساحت مقدس امام زمان

مشکر و قدردانی:

پاس بی پایان پروردگار جهان، هستی را که انسان را برترین موجودات بد لیل آگاهیش برگزید و در اورح ناتنای خویش را بردمید تا دعوه زندگیش

بهیشه د فکر پروازی به بلندای زمان باشد.

با مشکر و قدردانی از دو کوهرپاک آسمان زندگی ام پدر مهربان و مادر فدکارم که در تمام مرافق زندگی مرا یاری کرده اند بزرگوارانی که وجود من از آستان

است و آنان هم وجود من.

و همسر خوبم جناب آقا مهندس میثم مخصوصی که در تامی سختی ها و بخطات پایان تحصیلات تم بمراه من بود و در تهیه و انجام این پژوهش صمیمانه مرا

یاری داد.

با تقدیر صمیمانه ترین درودها و امدادهای خالصانه پاس یاریم بر شما استاد کراقدیر جناب آقا دکتر میرفیض فلاح شمس که در طول ایام تدریس علاوه

برآموزش خاص درس مربوط، چکونه زیستن، چکونه مدارا کردن و چکونه اندیشیدن را به حقیر آموختید.

و شایسته است که از کوشش‌های صادقانه و زحمات ایثارگرانه استاد کرامه سرکار خانم فریده حق شناس کاشانی در امر معتقد سرکریه و تعلیم، تقدیر و مشکره به

عمل آید، لذاب امدادهای صمیمانه ترین پاس باحضور جنابعالی، توفیق روز افزونتان را در مسیر قرب الهی از دگاه خداوند منان مسلکت دارم.

و همچنین از جناب آقا دکتر فرداد غنیمی که زحمت داوری این پایان نامه را عمدۀ دار بودم، صمیمانه پاسگذارم.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول:

2.....	مقدمه:
3.....	1-1 بیان مسئله
4.....	2- اهمیت تحقیق
5.....	3- اهداف تحقیق
5.....	4- فرضیه های تحقیق
6.....	5- چارچوب نظری
8.....	6- مدل تحلیلی تحقیق
10.....	7- روش تحقیق
10.....	8-1 قلمرو و تحقیق
10.....	8-1 قلمرو و موضوعی:
11.....	8-2 قلمرو زمانی:
11.....	8-3 قلمرو مکانی:
11.....	9- جامعه آماری
11.....	10- نمونه - روشن نمودن گیری و تعیین حجم نمونه
12.....	11- روش جمع آوری اطلاعات
12.....	12- روش تجزیه و تحلیلداده
12.....	13- تعاریف عملیاتی متغیرها

فصل دوم

14.....	مقدمه:
15.....	1- چرا فرادسر مایه گذاری می کنند؟
16.....	2- تعریف فرسر مایه گذاری
18.....	3- رابطه پیکربندی بازده

19.....	4-2 نرخ بازده
20.....	5-2 محاسبه نرخ بازده
23.....	6-2 تعریف ریسک
24.....	7-2 مدیریت ریسک
26.....	8-2 مدیریت ریسک نوآوری بازارها
27.....	9-2 مدیریت ریسک به عنوان بخشی از استراتژی سازمان
28.....	10-2 عناصر در مدیریت ریسک
29.....	11-2 انواع ریسک
29.....	11-2-1 ریسک‌های مالی
30.....	11-2-1-1 ریسک‌نرخ سود
30.....	11-2-1-2 ریسک‌نکول
30.....	11-2-3 ریسک‌نقدینگی
30.....	11-2-4 تغییر اسطح همومیقیمتها
31.....	11-2-5 ریسک‌بازار (تغییر اقیمتدار ایهای مالی)
31.....	11-2-6 ریسک‌سرماهی‌گذاری مجدد
31.....	11-2-7 ریسک‌های غیر مالی
32.....	11-2-8 ریسک‌مدیریت
32.....	11-2-9 ریسک‌سیاسی
32.....	11-2-10 ریسک‌صنعت
33.....	11-2-11 ریسک‌عملیاتی
33.....	11-2-12 ریسک‌قوانین و مقررات
33.....	11-2-13 ریسک‌نیروی انسانی
33.....	11-2-14 ریسک‌نامطلوب
35.....	11-2-15 معیارهای سنجش ریسک
36.....	11-2-16 معیارهای تلاطم
36.....	11-2-17 دامنه تغییرات

36.....	2-1-13-2 متوسطقدر مطلق انحرافات
37.....	2-1-13-3 متوسط مجموع انحرافات (واریانس)
38.....	2-1-13-4 انحراف معیار
39.....	2-1-13-2 معیارهای حساسیت
39.....	1-2-13-2 دیرش
39.....	2-2-13-2 تحدب
39.....	3-2-13-2 ضریبیتا
40.....	3-1-13-2 معیارهای رسکنام طلوب
40.....	1-3-13-2 نیم معیارهای ریسک
41.....	2-3-13-2 معیارهای رسکم بتیر صد
41.....	2-14 معرفی مدلار ز شدر معرض خطر
42.....	2-15 تعریف از شدر معرض خطر
43.....	2-16 اهمیت از شدر معرض خطر
44.....	2-17 تاریخ چهار ز شدر معرض خطر
44.....	2-18 بیان آماری
45.....	2-19 روش های محاسبه از شدر معرض خطر
46.....	2-19-1 رو شپار امتیک (واریانس - کوواریانس)
47.....	2-19-2 رو شسبیه سازی تاریخی
48.....	2-19-3 رو شمونت کارلو
48.....	2-20 اصول مدل VaR
51.....	2-21 گستر هکار بر دم دلار ز شدر معرض خطر
52.....	2-22 خصوصیات ویژگی های از شدر معرض خطر
54.....	2-23 بیانیه کمیته بال در سال 1995 در خصوص استفاده از VaR برای تعیین حد کفایت سرمایه
56.....	2-24 مزايا و معایب VaR
58.....	2-25 تکمیل کنند های از شدر معرض خطر
58.....	2-25-1 آزمون شرایط بحران

59.....	2-25-2 تئوریارزشحدی
60.....	2-26 تئوریاطلاعات
61.....	2-27 زمینههای پیدایش تئوریاطلاعات
61.....	2-28 کاربرد تئوریاطلاعات در تحلیل بازارهای مالی
63.....	2-29 مدلبازی یکسیستمار تباطی
65.....	2-30 تعریف اطلاعات
65.....	2-31 آنتروپی
67.....	2-32 ویژگیهای آنتروپی
69.....	2-33 پیشینه تحقیقات
69.....	1-33-2 پیشینه تحقیقات داخلی:
79.....	2-33-2 پیشینه تحقیقات خارجی:
	فصل سوم:
89.....	مقدمه
89.....	1-3 روش تحقیق
91.....	2-3 مدل مفهومی تحقیق
92.....	3-3 جامعه‌آماری
93.....	4-3 فرضیه‌های تحقیق:
94.....	5-3 قلمرو تحقیق
94.....	1-5-3 قلمرو موضوعی:
94.....	2-5-3 قلمرو زمانی:
94.....	3-5-3 قلمرو مکانی:
94.....	6-3 اعتبار سنجی مدل
95.....	1-6-3 آزمون کوپیک
97.....	2-6-3 آزمون نکریستوفرسن
100.....	3-6-3 آزمون نلوپز
103.....	7-3 نرمافزارهای مورد استفاده در تجزیه و تحلیلدادهها

فصلچهارم:

105.....	مقدمه
107.....	1- آمارهای توصیفیو آزمونر مالبودن
109.....	2- آزمونپایابی (مانایی)
111.....	3- تخمینمدها
111.....	4- نتایج آزمونفرضیات

فصلپنجم:

123.....	مقدمه
123.....	5- نتایج تحقیق
123.....	خلاصه نتایج آزمونفرضیات تحقیق
127.....	5- محدودیت های تحقیق
127.....	3- پیشنهاد احصال از تحقیق
129.....	فهرست منابع مأخذ
129.....	منابع فارسی:
131.....	منابع انگلیسی:
132.....	پیوست ها
139.....	واژه نامه

فهرست جداول

عنوان صفحه

جدول (2-1): ابزارهای مدیریت ریسک 25
جدول (2-2) میانگین وزانهارز شدر معرف ضختر برای برخیازبانکها بیزرنگ آمریکا در سال 1996 54
جدول (2-3): ضریب مقایسه ریاضی پریمیر VaR 55
جدول (4-1) نتایج آزمون دیکی - فولر تعمیمیافته (ADF) و آزمون فیلیپس پرون (PP) 110
جدول (4-2) آزمون کوپیکارز شدر معرف ضریب سکیکروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 112
جدول (4-3) آزمون استقلال ارزشدر معرف ضریب سکیکروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 113
جدول (4-4) آزمون کریستوف سنا رز شدر معرف ضریب سکیکروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 114
جدول (4-5) آزمون کوپیکارز شدر معرف ضریب سکد هروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 115
جدول (4-6) آزمون استقلال ارزشدر معرف ضریب سکد هروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 115
جدول (4-7) آزمون کریستوف سنا رز شدر معرف ضریب سکد هروز همدلگار چمتبنیبر حداکثر سازی چگالی آنتروپی 116
جدول (4-8) آزمون کوپیکارز شدر معرف ضریب سکیکروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 117
جدول (4-9) آزمون استقلال ارزشدر معرف ضریب سکیکروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 117
جدول (4-10) آزمون کریستوف سنا رز شدر معرف ضریب سکیکروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 118
جدول (4-11) آزمون کوپیکارز شدر معرف ضریب سکد هروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 118
جدول (4-12) آزمون استقلال ارزشدر معرف ضریب سکد هروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 119
جدول (4-13) آزمون کریستوف سنا رز شدر معرف ضریب سکد هروز همدلاقتصاد سنجی گارچ 119
جدول (4-14) رتبه بندی آزمون لوپن بر اساس LRCC _{PoF} رزشدر معرف ضریب سکیکروزه 121
جدول (4-15) رتبه بندی آزمون لوپن بر اساس LRCC _{PoF} رزشدر معرف ضریب سکد هروزه 121

فهرست شکل و نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار 2-1 رابطه‌رسکوبازدہ 18
نمودار 2-2 بیان آماری ارزش در معرض خطر 45
شکل (2-1) مدل سیستم ارتباطی شانون 63
نمودار 2-3 آنتروپی متغیر تصادفی X 66
نمودار 4-1 نمودار شاخص‌شکل 105
نمودار 4-2 نمودار بازده شاخص‌شکل 107
نمودار (3-4)- نمودار هیستوگرام سریز مانی بازده هوش انسانی آمار توصیفی آن 109

فصل اول

كليات تحقيق

مقدمه :

عدم اطمینان محیطی و شدت رقابت سازمانها ، مدیران آنها را با چالش‌های متعدد مواجه ساخته است. برای مدیریت مؤثر این چالشها، رویکردهای نوین مدیریت و شایستگی‌های خاص طرح و توصیه شده است. شناسایی و مدیریت ریسک یکی از رویکردهای جدیدی است که برای تقویت و ارتقای اثربخشی سازمانها مورد استفاده قرار می‌گیرد. پیچیدگی محیطی، شدت رقابت، رواج فناوری‌های نو و پیشرفته، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، شیوه‌های نوین عرضه کالاهای خدمات، مسایل زیست محیطی و سمت گیری سازمانها از دارایی‌های مشهود به نامشهود و... از عوامل عمدۀ ای است که موجب شده است سازمانها و بنگاه‌های اقتصادی در دوران حیات خود با ریسک‌های بسیار متعدد و زیاد و حتی پیش‌بینی نشده مواجه شوند. به همین جهت به منظور کاهش ریسک و جبران زیان‌های ناشی از آن امروزه در ادبیات علمی ، انواع مدیریت ریسک نظری مدیریت ریسک بنگاه، مدیریت ریسک کسب و کار و مدیریت ریسک استراتژیک و ... مطرح شده و هریک جایگاهی خاص دارند. مسئله ریسک و مدیریت آن، موضوعات جدیدی نیستند. انسان‌های اولیه نیز همواره با تهدیدهای مواجه بودند و به مدیریت آن پرداخته اند. انسان‌ها همواره با تهدیدهایی مواجه بوده و هستند و تنها نوع تهدیدها در گذر زمان تغییر می‌نمایند.

در ادامه در این فصل به بیان مسئله، روش تحقیق، اهمیت موضوع تحقیق و ... پرداخته می‌شود. در فصل دوم ضمن تشریح ادبیات مربوط به تحقیق که شامل شرح کامل مدل‌های تحقیق می‌باشند و تحقیقات انجام شده در ارتباط با آنها نیز اشاره می‌گردد.

در فصل سوم به متداول‌وزیری و روش شناسی تحقیق پرداخته می‌شود. فصل چهارم نیز به تجزیه و تحلیل داده‌ها اختصاص می‌یابد و در انتها در فصل پنجم به بیان خلاصه نتایج به دست آمده و پیشنهادات برای محققین بعدی می‌پردازیم.

1-1 بیان مسئله

با توجه به ماهیت فعالیت در موسسات مالی، مدیریت ریسک یکی از شاخصه‌های مهم صنعت خدمات مالی به شمار می‌رود و تلاش‌های وسیعی برای توسعه روش‌ها و تکنیک‌های قابل اتکا جهت اندازه‌گیری و کنترل ریسک در این حوزه از سوی دانشگاهیان و افراد حرفه‌ای صورت گرفته است.

موسساتی که به فعالیتهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری می‌پردازند به طور عمدۀ با 4 نوع ریسک(ریسک بازار، ریسک اعتباری، ریسک نقدینگی و ریسک عملیاتی) مواجه می‌باشند. مدیریت ریسک در واقع فرآیندی است که در آن مدیران به شناسایی، اندازه‌گیری، تصمیم‌گیری و نظارت بر انواع ریسکهای مطرح در بنگاه می‌پردازد. یکی از روش‌های شناخته شده برای اندازه‌گیری، پیش‌بینی و مدیریت ریسک بازار، ارزش در معرض ریسک می‌باشد که در سالهای اخیر مورد توجه و استقبال گسترده نهادهای مالی قرار گرفته است. ارزش در معرض ریسک معیاری است که حداقل زیان احتمالی در یک دوره با احتمال مشخص را محاسبه و به صورت کمی بیان می‌کند.

ارزش در معرض ریسک بسیاری از ضعفهای روش‌های سنتی مدیریت ریسک را جبران کرده از جمله ضعف‌های روش‌های سنتی: محدودیت کاربرد، فرض نرمال بودن توزیع بازده، محدودیت حساسیت سنجی بدره سرمایه‌گذاری نسبت به بازار و عدم توجه به نوسان حاصل از ریسک بازار، عدم توجه به افق زمانی یا نقدینگی دارایی مالی می‌باشد که این موارد در مدل VAR مورد توجه قرار گرفته و پوشش داده شده است.

برای محاسبه var روش‌های مختلفی استفاده می‌شود که عبارتند از:

1. روش پارامتریک یا روش واریانس-کوواریانس

2. روش شبیه سازی تاریخی
3. روش شبیه سازی مونت کارلو

در این پژوهش از روش جدیدی برای محاسبه VAR، بر اساس ماقسیمم آنتروپی چگالی استفاده نموده و این الگو را در راستای الگوی GARCH قرار گرفته است.

2-1 اهمیت تحقیق

ماهیت فعالیتهای تجاری و سرمایه‌گذاری به گونه‌ای است که کسب بازده، مستلزم تحمل ریسک می‌باشد. ریسک یکی از دغدغه‌های اصلی سرمایه‌گذاران می‌باشد. ریسک بازار به صورت عدم اطمینان ناشی از تغییر شرایط بازار نظیر: تغییر قیمت داراییها، نرخ بهره، نوسانات بازار و نقدیگی بازار می‌باشد که منجر به مخاطره افتادن بازدهی پرتفوی معاملاتی موسسات و نهادهای مالی و یا ارزش دارایی‌های آنها خواهد شد. موسسات و نهادهای مالی که در بازارهای سرمایه و پول فعالیت می‌کنند به ناچار به علت تغییرات شرایط بازار با این ریسک مواجه می‌شوند. ریسک بازار شامل اثر تغییرات بازار بر ارزش سبد دارایی‌ها است و لذا اندازه گیری، نظارت و پیش‌بینی آن برای موسسات مالی و سرمایه‌گذاری از اهمیت بالایی برخوردار است.

اندازه گیری ریسک بازار اطلاعات مهمی راجع به مخاطرات احتمالی در ارزش دارایی‌های موسسات و نهادهای مالی ارائه می‌دهد. مدیران ارشد نهادهای مالی با استفاده از این اطلاعات می‌توانند از وضعیت پرتفوی معاملاتی خود آگاهی کسب کنند. همچنین آگاهی از ریسک بازار نهاد مالی به مدیران کمک می‌کند تا محدودیتها را در موقعیت معاملاتی برای معامله گران این نهاد اتخاذ کنند تا از زیان‌های احتمالی مصون بمانند.

قوانین کمیته بال حد کفایت سرمایه را برای موسسات و نهادهای مالی بر اساس استانداردهای خاصی مشخص کرده است. امکان دارد که این استانداردها ریسک یک موسسه را بیش تر تخمین بزنند. در نتیجه اندازه گیری ریسک بازار به موسسات کمک می‌کند تا از وقوع چنین خطایی جلوگیری نمایند.

3-1 اهداف تحقیق

- یک سیستم مناسب VAR به سرمایه گذاران اجازه تصمیم گیری بهتر با ایجاد توانایی برای ارزیابی دقیق تر ریسک را می دهد. بر همین اساس در پژوهش حاضر برای محاسبه VAR از روش حداقل سازی آنتروپی چگالی، به منظور پیش بینی دقیق تر ریسک بازار در بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است.
- همچنین از طریق این تحقیق، هدف نگارنده اینست که بتواند به اطلاعاتی دست یابد تا با این اطلاعات، چه از نظر تئوریکی و چه از نظر کاربردی رهگشائی برای دانش پژوهان عزیز در این جنبه از رشته مالی باشد زمینه ای برای تحقیق های بعدی و دامنه دار باشد.
- همچنین از طرفی با این تحقیق یک جنبه از جنبه های مهم بازار بورس کشور مورد مطالعه قرار می گیرد تا گامی هر چند اندک در جهت نزدیک شدن بازار بورس کشور به بازار سرمایه کارا و نیرومند شدن آن باشد.

4-1 فرضیه های تحقیق

1. H_1 : امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل GARCH¹ با رویکرد چگالی حداقل سازی آنتروپی وجود دارد.
- 1-1 H_1 : امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل GARCH با رویکرد چگالی حداقل سازی آنتروپی، یک روز قبل وجود دارد.
- 2-1 H_1 : امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل GARCH با رویکرد چگالی حداقل سازی آنتروپی، 10 روز قبل وجود دارد.
2. H_1 : امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل اقتصادسنجی GARCH وجود دارد

¹ Generalized Autoregressive Conditional Heteroskedastic

H_1 1-2: امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل اقتصادسنجی GARCH، یک روز قبل وجود دارد.

H_1 2-2: امکان پیش بینی ریسک نامطلوب بازار در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل اقتصادسنجی GARCH 10 روز قبل وجود دارد.

H_1 .3: قدرت سنجش و پیش بینی ریسک نامطلوب با استفاده از مدل GARCH با رویکرد چگالی حداکثرسازی آنتروپی بیشتر از مدل اقتصادسنجی GARCH می شود.

H_1 1-3 : قدرت سنجش و پیش بینی ریسک نامطلوب با استفاده از مدل GARCH با رویکرد چگالی حداکثرسازی آنتروپی یک روز قبل، بیشتر از مدل اقتصاد سنجی GARCH می باشد.

H_1 2-3: قدرت سنجش و پیش بینی ریسک نامطلوب با استفاده از مدل GARCH با رویکرد چگالی حداکثرسازی آنتروپی 10 روز قبل، بیشتر از مدل اقتصادسنجی GARCH می باشد.

5-1 چارچوب نظری

ریسک بازار به عنوان احتمال وقوع زیان ناشی از عدم قطعیت درآمدهای پرتفوی معاملاتی یک موسسه مالی به واسطه تغییر در شرایط بازار شامل قیمت دارایی، نرخ بهره، نوسانات بازار و نقدینگی بازار تعریف می شود. ریسک بازار زمانی به وجود می آید که موسسه مالی به طور فعالانه به خرید و فروش دارایی، بدھی و اوراق مشتقه مبادرت می نماید نه هنگامی که اقلام مذکور را برای مقاصد سرمایه گذاری بلند مدت، تامین مالی و مصون سازی نگهداری می کند. در حال حاضر مهمترین روش سنجش ریسک بازار استفاده از مدل‌های ازش در معرض ریسک (VAR) می باشد. ارزش در معرض خطر به معنای برآورد حداکثر زیان در سطح خاصی از اطمینان (مثلا 95%) و در مدت زمان معینی (مثلا 1 روز) است.

اگر بگوییم با فرض 95 درصد و مدت زمان 1 روز ارزش در معرض ریسک برابر با 11 میلیون دلار است، این بدان معناست که یک روز از بیست روز به طور متوسط امکان دارد مبلغی به میزان بیش از

11 میلیون دلار زیان در پرتفوی دارایی های سرمایه گذاری شده، در صورت بروز نوسانات بازار ایجاد شود.

بطور کلی برای محاسبه ارزش در معرض ریسک از سه روش زیر می توان استفاده کرد:

- .1 روشن پارامتریک
- .2 روشن شبیه ساری
- .3 روشن شبیه سازی مونت کارلو

هر یک از این روشها به تنها یک نظر دارای قوت و از نظر دیگر دارای نقاط ضعف اند اما مجموعه اینها با یکدیگر می توانند دیدگاهی جامع تر از ریسک فراهم آورد.

.1 روشن پارامتریک

این روشن شامل دو فرض اساسی است که البته باعث محدودیتهای این روشن می شود. این دو فرض عبارتند از : بازده دارایی دارای توزیع نرمال است. بین عوامل ریسک بازار و ارزش دارایی رابطه خطی وجود دارد. در روشن پارامتریک برای محاسبه پارامترهای مورد نیاز ماتریس کوواریانس از جمله میانگین و انحراف معیار از اطلاعات تاریخی استفاده می شود.

.2 روشن شبیه سازی تاریخی

روشن شبیه سازی تاریخی ساده ترین روشن غیر پارامتریک بوده و نیازی به پیش فرض در مورد توزیع احتمال بازده دارایی یا دارایی های مالی وجود ندارد بنابراین این روشن مدل ندارد. در این روشن فرض بر این است که رفتار بازدهی دارایی های مالی مانند رفتار گذشته آن است و توزیع احتمال بازده در گذشته عیناً توزیع احتمال آتی دارایی مالی نیز است و روند تغییرات قیمت در گذشته در آینده نیز ادامه خواهد داشت. به عبارت دیگر تغییر پارامترهای بازار در گذشته مورد ارزیابی قرار می گیرد و بر آن اساس پرتفوی موجود نیز مشابه تغییرات گذشته ارزیابی و ریسک آن

محاسبه می شود. مدل مذکور بدین ترتیب است که ابتدا اجزا موسسه مالی تعیین گردیده لاست و سپس ارزش پرتفوی مذکور بر اساس قیمت‌های بازار در روزهای گذشته محاسبه می گردد.

3. روش شبیه سازی مونت کارلو

دومین روش از روش‌های ناپارامتریک محاسبه ارزش در معرض ریسک روش مونت کارلو است. این روش در برخی موارد به روش شبیه سازی تاریخی شباهت دارد. در این روش نیز فرض نرمال بودن توزیع بازدهی الزامی نیست. بنابراین روش شبیه سازی مونت کارلو مشابه روش شبیه سازی تاریخی پرتفوی های متشكل از اختیار معامله و سایر ابزارهایی که ارزش آنها به صورت تابع غیر خطی از عوامل بازار است را پوشش می دهد. لیکن روش شبیه سازی مونت کارلو بر خلاف روش شبیه سازی تاریخی از اطلاعات تاریخی استفاده نمیکند بلکه در این روش با استفاده از فرایندهای تصادفی و استفاده از نمونه های شبیه سازی شده زیاد که توسط رایانه ساخته میشود، پیش بینی تغیرات آتی به انجام میرسد.

1-6 مدل تحلیل تحقیق

مدل این پژوهش به صورت زیر می باشد.

$$\text{var} = \hat{r}_{t+1} - k\sqrt{\hat{h}_t} + 1$$

(1-1)

var^1 = حداکثر زیانی که در یک مشخص

$\hat{r}_{t+1}$ = بازده پیش بینی شد

k = اطلاعات شاخص ها

$\hat{h}_t$ = واریانس شرطی

---

¹ Valu at Risk

گام اول: ارزیابی r و h در الگوی ARMA-GARCH، که با استفاده از QMLE¹ تعریف می شود.

$$(1 - \phi(l)) R_t = (1 - \theta(l)) \varepsilon_t$$

(2-1)

$$\varepsilon_t = \gamma_1 \sqrt{h_t}$$

(3-1)

$$t = \text{بازدہ در زمان}$$

$$h = \text{واریانس شرطی}$$

$$L = \text{عملگر تاخیری}$$

γ = مجموعه ای از متغیرهای تصادفی توزیع یافته با میانگین صفر و واریانس واحد

$$h_t = w + \sum_{i=1}^p \alpha_i \varepsilon_{t-i}^2 + \sum_{i=1}^q \beta_i h_{t-i}$$

(4-1)

$$\hat{\theta} = \arg \max -\frac{1}{2} \sum_{i=1}^T \left[\log h_t + \frac{\varepsilon_t^2}{h_t} \right]$$

(5-1)

گام دوم: استاندارد کردن فاکتورها بر اساس فرمول زیر:

$$\hat{\gamma}_t = \frac{r_t + \hat{r}_t}{\hat{h}_t}$$

(6-1)

---

¹ Quasi Maximum Liklyhood Estimator